

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми єрце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрация і
експедиция «Руслана» під ч. 9.
ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Екс-
педиция місцева в Агенції Со-
коловского в пасажи Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Реклямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Новий Митрополит Галицький.

(+) Осиротіла по смерті бл. п. Є. Ем. кардинала-митрополита Сильвестра Сембратовича і коротким та безслідним владичтві бл. п. Юліяна Куїловского Галицька митрополія діждала ся архиєпископа в особі ВПреосв. Д-ра Андрея з Шептиць гр. Шептицького.

Коли покликанє на владичий престіл церковного достойника у кожного народу, в кожній єпархії має чималу вагу і значінє, то особливу і виїмкову вагу і значінє має се для руско-католицької Церкви, для руского народу. В рускім народі, що наслідком історично-політичних обставин втратив давно вже свої верхні вітки, митрополит був і є не лише єго архиєпископом, не лише зверхнім начальником руско-католицької Церкви, але також природним єго представителем перед св. Апостольским Престолом і перед Короною. Митрополит Галицької Русі є отже не лише безпосереднім дорадником тих двох найвишших властей, але й заступником і ходатаєм потреб і бажань руского народу, які він від сего народу має і може занести перед сі два престоли. Тим то о много труднійший і важнійший є вибір відповідної личности на се многоважне становище в руско-католицькій Церкві, становище Галицького митрополита, як деінде; бо деінде владика сповняє вже свою задачу, наколи є добрим архиєпископом, а тут має бути ще й провідником і заступником руского народу. Особливо в нинішних часах, де жите народно-політичне й суспільне бе живішим живчиком, як коли небудь, де серед живого руху на тих полях виступають появи, які нераз стають в суперечности з

основами християнсько-католицької віри і Церкви і загрожують вічній щасливости того народу, метаного всякими лжепророками наче той корабель на бурливім морі, в нинішних часах не може архиєпископ обмежити ся на сам церковний престіл, але мусить виступити і на берег сего бурливого житейского моря і своїм жезлом втихомирити бурю пристрастей та справити се жите на дорогу християнської любови, правди і віри.

Руско-католицький митрополит має отже бути тим святильником, що має присвѣчувати рускому духовенству і всему рускому народови в туземній вандрівці, щоби не втратили Того, що є «путь і істина». В нинішних часах, коли з усіх сторін воєроги Церкви настають, щоби підорвати її підвалини, щоби підкопати вплив і становище духовенства, коли серед того заколоту навіть свѣщенники збивають ся нераз з дороги та не можуть визнати ся в тих струях новочасних змагань, не вміють іноді відділити зерна від посліду, в тих трудних часах являє ся «чоловік посланий від Бога», щоби «свѣдкувати про свѣтло».

Руске духовенство має висше і труднійше посланництво серед свого народу, як яке небудь инше, оно має дбати не лише про духовні потреби своєї пастви, але як значно переважаюча частина освѣченої верстви рускої суспільности має і в національно-політичних справах головну участь і провід. А участь ся і сей провід вимагають більшого досвѣду і знаня більшої розваги і рівноваги серед бурі пристрастей, серед заколоту національно-політичних змагань, серед тих струй, що бажали-б з одного боку злити все в одно космополітичне, а з другого в одно всеро-

сійске море. В сїм важнім посланництві найде руске духовенство в своїм архиєпископі певного керманича, свѣтлого порадики і щирого, неутомимого помічника в трудній народній роботі.

Але і та свѣтска частина освѣченої верстви рускої суспільности, що виїшла вчасти спід сільської та міщанської стріхи, вчасти споміж духовенства, що є лише кість від кости сего сермяжного руского народу, наколи схоче лише сповнити велику задачу національного і культурного подвиження руского народу, наколи в сій народній роботі не хоче збити ся на манівці і бездорожа, мусить простувати до того, що єдина є «путь і істина», мусить вважати верховним провідником руского народу того, котрого нині Провидінє поставило на престолі Галицької митрополії, котрий буде і для неї справдешним вітцем, свѣтлим порадином і помічником.

Нині неперечно очи всего руского народу звернені на Галицький митрополічний престіл, на котрім має засѣсти з Божої милости і Апостольского Престола, з волі Корони муж незвичайних прикмет, натхнений духом Божим, перенятий горячою любовію для руского народу, з якого виїшли і єго предки, що перед півторасти роками украшали сей владичий престіл. В сій хвилі, коли серця всего руского народу переповнені великими надїями і горячими бажаннями для нового Архиєпископа руско-католицької Церкви, прулучаємо ся і ми до них і з глибини душі бажаємо, щоби Всевишній крѣпив єго доброго духа і позволив єму трудити ся для добра руско-католицької Церкви і руского народу многи і благі літа!

2

Евген Мандичевский

ЧИ ДУХ ЗРІЛИЙ?

(Новелька в листах).

14. вечером.

Лист, в котрім мені пишете, що я по тое тут приїхав, щоби випочати і сил набрати до нової праці і до дальшого житя, опізнив ся троха, бо я вже сам розв'язавем собі се питанє, на котре колисьто не мігем лаяти відповіди. Перший нині раз від мого приїзду виїшовем на прохід, котрий так мене утомив, що повернувши домів, упавем на отоманку і почувем, що мій цілий організм розбитий. Дійсно кваліфікуюсь до житя на ласкавім хлібі, а що в мені лучше смакує, як иншим, чи ж маю собі тое зараз так дуже до серця брати?

Сли я нікому помочи ні пожитку не приношу, чи через те єсьм кому тигарем? Гроші, що лишились по дідові і так нікому не приносять і не принесуть користи; чи так — чи сяк вони дістались би мені одному. А слиби і кому мали ще послужити, чи ж я те вичотребую до послѣднього шельога? Мабуть за короткий буде мій побут в альпійских горах — моя зима скінчить ся борше, як у других! Вічне сонце розігрѣ ю небавом...

Мабуть відвикем вже від людей — а може вони від мене... Не подобалось ми і накучилось вже товариство блідих, покаплюючих, солодко усміхаючих ся людей, що ледво тягнуть ноги за собою, та виглядають виходу в один або в другий бік... Якусь відразу чую до тих людей, що як тїни пересувались по стежках перед моїми очима. А прецінь вони мені нічого злого не зробили — а може навіть в цілїм своїм житю нікому! Чи вони може всі в таких відносинах суть до себе, як я до них і вони до мене? Чи вони всі мають зглядом себе такі чувства, як я до них? На те виглядає!

Дивна річ! Щоби одно місце, одні обетанови, одні гадки, одна судьба не лучила, а розривала серця людей!

16. жовтня.

Від вчера мрачно і виходити не хочесь. Чи сяк — чи так, не виїшовим вже на променаду — бо і по щож? Мені так добре з моїми гадками, хочайби і які вони чорні були!

Не перший раз мені бути поза домом, а однак туга розриває грудь мою, на серцю тяжить біль та шукає виходу із слезами.

Може би і сумно так не було, коли не той фотель чорною шератою обитий, що пригадує мені наші в дома, в котрім звичайно, Мамо, відбуваеш свою пообідну дрімку. Може і тепер, коли Ти листи подають, заміряеш відпочати по південній праці? А гадка на сина може Ти не дає ока прижмурити та сон відганяє. О, добра,

добра Мамо! Не журись сином — не журись — він верне...

Верну?..

Він хотів би вернути і знова дальше учитись, як колись — колись давнійше, коли ще був славою своїх учителів. Він хотів би знова будувати пляни на будучність — знова о щастю тим говорити, о котрім кождий так говорить, якби го дійсно коли зазнав, або хоть раз в своїм житю бачив!

Однак я мушу Вам таки признатись, щом бачив щастє, а властиво щасливу пару людей і що-дня їх бачу. Вони так принайменше на око виглядають, якби були щасливими.

Сиджу раз в вікні і бачу в нарожнім домі напротив двоє молодих людей. Мусїли і мене бачити, бо заглядали і до мого вікна, а на їх лиці малювалось щастє: балакали, сміялись, дровичались, цілувались — от звичайно як двоє щасливих, молодий людей. Очей відорвати від них не мігем, і Бог знає як довго бувим сидів при вікні і вглядав ся в ті два лиця, в ті два образи щастя, слиби не листовий, що принїс ми вістку від Вас.

Тепер що-дня й бачу — звичайно пополудни, в вікні — і завидую їм — завидую їм не щастя, сли го мають, але тої веселости невимушеної, свободної, невинної — такої, якою і я наповняв хату, будучи ще малим. А малим звичайно до щастя богато не треба! Неправда-ж, мої дорогі?

Тутечки мушу Вам ще дописати один

Енцикліка Льва XIII. про Спасителя.

Бог сам вже від початку історії людського рода запов'їв Єго як помирителя вужа; на Єго прибуте чекали слідувачі віки з горячою тугою. Що на Нім полягає уся надія, се обвістили давно пророцтва святих пророків з найбільшою ясністю; що більше, зміни шляхи долі вибраного люду, діла, закони, звичаї, обряди і жертви дали пізнати ясно і виразно, що людський рід одержить цілковите і найдоскональше спасення в Сім, що став назначеним на будучий великий жертвенник і zarazом жертву, на відновителя людської свободи, на князя мира, учителя всіх народів і основателя вічного царства на землі. За поміччю всіх тих різнородних, але остаючих в річевій звязи, назв, прояв і пророцтв був передказаним Сей, що з великої, надмірної любови, якою нас полюбив, мав посвятити ся для нашого спасення. І дійсно, коли прийшов час сповнення волі Найвишнього, дав єдиний Син Бога, який став чоловіком, за чоловіка кровю Своєю обидженому маєстатови Своєго Отця пайдоскональше доситьчинення і за таку високу ціну відкупив людський рід. «Не марними речами, сріблом або золотом ви викуплені з нищого вашого буття, перенятого від батьків, але дорогою кровію, як агняти невинного і непорочного Христа».

В сей спосіб Він всіх людей разом, які Єго власти і панованню вже були піддані, бо є Сотворителем і Кормителем всіх, назад позискав як свою власність властиво та істотно свою жертвою. «Чиж не знаєте, що ваше тіло є церквою Духа святаго, який є в вас і якого маєте від Бога? а не належите до себе самих, бо ви дорого куплені. Тож прославляйте Бога в вашім тілі і в душі вашій, які є Божими». Отже так Бог в Христі все обнови. «Обявивши нам тайну Своєї волі, після Своєї волюди, яку був постановив в самім Собі, щоби в правліно усіх часів в одно згромадив всі речі в Христі і ті, що на небесах, і єї, що на землі». З хвилею, в якій Христос роздер довжний запис, що свідчив против нас і дав прибити себе до креста, уступив Божий гнів, розпали ся кайдани давньої неволі людського рода, занепавшого в тяжкі заблудження; відискав любов і ласку Бога, право до вічного спасення, можливість і средства єго осягнення. Тоді то чоловік знов побачив немов пробуджений з довгого смертельного сну, так довго з жадобою а надармо очікуване світло правди і пізнав передовсім, що сотворений до уживання далеко вишніх і величнійших дїб, чим сї марні та не тривкі, які подають змисли, а після яких давніше правив всі свої мисли і стремлення, що призначені людського життя, єго найвищим і загальним правом є переминаюча дочасність і що, як від Бога походимо, так знова вернемо на Єго відро.

Вірш, котрий уложивем під вражінням тих чувств, які ми пам'ять з часів моєї молодости переходила.

Прекрасний був то час — дитинячі літа! —
Колим сїдав си в батька на колїні,
Кричав щасливий «вісьта» раз — потім «гейта»,
То знов ішов давати хліба «бїні».

В св'яточний день, коли до церкви всі ідуть —
Було ми точас щось чи лїт чотири —
Горячі пісні Богу люди в честь несуть,
А я на весь співаво дїм з псалтири.

Всі точас добрими були менї, як мід,
Хотяй часом нагналі страху бісом.
І точас ще ми видав ся маленьким світ,
Хотяй зі всіх сторїн кінчив ся лісом.

Коли же літом в вечер вийшовем за плїт,
Байок послухати поміж жінками,
То видав ся менї далеко більшим світ,
Як із вікна, помежи сосинками.

І якже він для мене бути міг гіркий,
Коли за дня всміхалось сонце з неба,
В ночі же місяць свїтив — дощ зірок ясный.
Чогож ми ще до щастя було треба?

Над вечер сонце свій в ріці гасило жар,
Потому в хмарку білу ся втирало,

На сїй підстав відроджене, ожило почуте людської гідности, серця настроїли ся загальною, братерскою любовію, після чого поняття прав і обовязків почасті удосконалено, почасті усталено зовсім на ново, а zarazом покликано до життя чесноти, про які жадна філософія старинних народів навіть мріти не могла. В наслідок сего людська мисль, почини і обичаї прибрали також инший напрям, а коли пізнав Спасителя розширило ся по свїті, а сила сего пізнання увійшла в найживотнійші соки державного організма, усуваючи давню темноту і грихи, тоді настав сей зворот річий, який розпочав ся в християнській цивілізації народів та змінив від кореня лице земського г'лоба. (Д. 6.)

Характеристика поезій

Петра Гулака-Артемовского.

(Далі).

V.

В доволі значній частині поезій Артемовского бачимо політичний мотив. Поет апотеозує могутність російського царя, а свій пересадний державний патріотизм лучить з виступами против ворогів російської держави. Під воюрогами розуміє Артемовский в першій радї Наполеона і Поляків.

Несимпатичними чертами характеризує нам Артемовский Наполеона в стихотворі «Ой час нам, Грицьку, пошанувать ся!» Там читаємо:

Нї, голубе! вже не таким тузам
Кабаки крїпа (смерть) втерла!
Вже Бонапарт як давсь в знаки і Москалям,
Да і того на дно до пекла вперла.
Воно то — нічого грїха таїть — гульвіса —
На часточку не ткнув ніколи й двох шагів,
Лунив німоту й драв, та вжеж і драв із біса,
Поки не скуштовав московских стусанів! ¹⁾

Як радуєсь поет з неудачного походу Наполеона під Москву, так само тішить ся він, що російські війська під проводом Паскевича згнетли польське повстання з 1831 р. І як колись Горацій велїв Вальг'єви, втихомирати свій біль по утраті сина, Миста, з гадкою на успіхи оружі рідного краю ²⁾, так каже Артемовский Терешкови в своїм наслідованню (з дня 25. лютого 1832 р.) з Горація, лічити жаль за сином, Власом, радостію, викликаною здавленем польського повстання. Поет пише:

Воно-б не вадило сьогодні й підгулять...
Хіба-ж нас Білий цар до себе позове «служити»?
Звелїв не некрута а козаків давать!
Тепер то будем Ляхів і Турків бити!

¹⁾ Киевская Старина з р. 1897. том 56. стр. 484-5 і Зоря з р. 1896. стр. 415.

²⁾ Quintus Horatius Flaccus... стр. 201. Liber II. carmen IX:

... Desine mollium
Tandem querelarum: et potius nova
Cantemus Augusti tropaea
Caesaris.

Відтак ся ліжко висувало з красних хмар,
Воно же чисте спатись уклало.

Коли смеркло ся — місяць глянув по горбах,
Жену за ним, що сили в грудях маю —
За хвилку вже держу єго в малих руках —
Він хтів би дальше — я го не пускаю.

В дитиннім умі точас я гадав собі:
Який Ісусик добрий є для мене:
Він сонце — місяць — сотворив зірки в горі,
Землі одіне красне дав — зелене.

Тому, коли вже вставав і спати вже лягав,
Дрібні уста за дари дякували —
То знов молили, Бог щоби здоровля дав,
Біди щоб люди наші не зазнали.

І день за днем, і рік за роком тихо плив,
Без громів — сильних бур — спокійно, ясно —
Аж час природі невмолимий довг сплатив —
Урвалось щасте — сон минув! — За вчасно!...

Молодоте! Я прошу днесь: твої літа
Щоби назад вернулись золоті,
Скажи — скажи хотяй у сні, чи вже нема,
На поворот щасливих хвиль надії?...

(Далі буде).

А тут до Ревіна прибіг гонець на двір
Та й каже: Поминай тепер Ляхів, як звали!
Вже Хведорович наш з їх видавив весь жир
Вже, каже, й могорич в Варшаві запивали. ¹⁾

Ще яснійше виступає сей урядовий патріотизм поета і єго ненависть до ворогів російської держави в стихотворі п. з. «До Химерних Пранців» (Французів), що станули в спілці з Англією до війни против Росії в р. 1853. Названий стихотвір лишений всякої поетичної стійности. Ми переаналізуємо єго лише для того, що для характеристики автора він незвичайно цікавий.

Чого ви, Пранці, розсвербілись? — кличе поет. Не йдете ви своїм власним розумом! Вас «підцькували Ягличванці» (Англичани), що вже нераз дались вам в знаки. Хіба-ж не на їх пораду ви спалили на кострі орлеанську дівчину? А в Трафальгарі ²⁾ чи не втерли они вам носа, не стягнули з вас пюндр і пап'їх та не попалили вам байдаків і човнів. А в Абукирі ³⁾ не вицпипали вам всеї чуприни з голови? А вашого дядька, Наполеона, чи не стягнули з печі побитий під Ватерльо (18. червня 1815. р.) і не завезли на остров св. Єлени, де наставили «скавучать над ним собаку яглицьку скажену» ⁴⁾ доки він не умер... Все те зробив Пальмерстон ⁵⁾. А чи ви забули, як сей Пальмерстон знищив морську силу Греції? Коли жид, Пацяпика (Пасифієно) виступив зі своїми претенсіями до Греції, Пальмерстон використав єю нагоду, спалив всі грецькі байдаки, а на місце дороговітних мармурних статуй і бюстів післав їм глиняні знімки. А чи ви забули на Омелькове весілля ⁶⁾? Чи не обертав вас тогді Пальмерстон на всі боки? А ваш король, Людвік-Пилип чи не утік (1848. р.) зі своєї столиці, лишаючи всі свої достатки в руках орударів революції, Ледрю Ролена і Люї Блянка, найнятих Пальмерстоном? А таких «цуциків», як два останні, має Пальмерстон більше, а з них «найскаженійші»: Кошутко, Кляпка ⁷⁾ та Маценко ⁸⁾:

Один знай гавка на Венгерця,
Другий на Москаля гарчить,
Той на царця пінить з серця,
А Пальмерстон цькуєй мовчить...

та в своїй «Хворенській кузні» ⁹⁾ кує кайдани на хрещений люд. Найбільше болить Пальмерстона слава білого царя, Миколи, що орудує всім свїтом і до всіх дїбравсь, що в угорській пожезі (з р. 1848.) «угамував паливодів», що вмїшав ся в гольштинську справу (1848. р.) і довів єї до путя. Болить і се Пальмерстона, що цар Микола:

... пишним мосціпанам
На карк п'ляецкий наступив
І їх сеймово «п'іе pozwalam»
В Пелим ¹⁰⁾ погрить ся відпустив.

Тяжко Пальмерстонови і се перенести, що цар...

Русалимську справу
І грецький люд в опеку взяв ¹¹⁾

¹⁾ Свїт з р. 1882 стр. 242.

²⁾ Трафальгар — ріг на березі іспанської провінції, Севільї, на атлантичкім морю. В р. 1805, дня 25. жовтня побили тут Англичани під проводом Нельсона француско-іспанську флоту під адміралами Villeneuve і Gravina, Першого з них зловлено, другого убито.

³⁾ Абукир лежить на побережю Єгипту, 15 кілометрів від Александрії. В р. 1798 Англичани побідили тут Французів, в рік пізніше добули Французи на ново Абукир, однак в р. 1801. Англичани остаточно відобрали єго Французам і прогнали їх з Єгипту.

⁴⁾ Під «яглицькою скаженою собакою» розуміє Артемовский губернатора острова св. Єлени, Сір-Гудзон-Льове, що для спинення утечі Наполеона віддав всіх єго товаришів, з виїмкою Бетранда і Монтольона. Коли Гудзон не хотїв дозволити Наполеонові проходитись по острові без військового догляду, Наполеон не вийшов більше зі свого мешканя.

⁵⁾ Пальмерстон (1784 + 1865) один з найвизначнійших, хоть не все розважних англійських політиків.

⁶⁾ Le mariage d'Esraque du dus d'Aumale — іспанське вінчанє Омальського герцога, що налесло чимало тривоги Вестмінстерському кабінетови зі всіми єго наслідками для орлеанської династії з 24. лютого 1848 р.

⁷⁾ Кляпка — вожд польських відділів в угорскім повстаню.

⁸⁾ Mazzini Guiseppe — Італієць, революціонер, що стремів до утвореня в Італії республіки. Від 1852 р. перебував він в Англії і звідси кермував переворотами в своїй вітчизні.

⁹⁾ Foreign office — англійське міністерство заграничних справ.

¹⁰⁾ Пелим — місто в Сибірі.

¹¹⁾ В р. 1853 взяв цар в опіку Християн, грецького ісповіданя, в Палестині. Коли Порта відмовила жаданям

І аж на Сир-Одарчин¹⁾ к сплаву
Війска з арматами послав...

Бояв ся Пальмерстон, щоби Росія не влѣ-
зла єму до Індії, тай призвав вас, Французів,
на поміч султанови Абдулеви. А який з тої по-
мочи вислід Російські генерали, Бебутов і Ан-
дронников побили Абдуля на суші, адмірал, На-
хімов, на морю. За поміч хотіли взяти Англича-
ни Кандію. А Французам що дісталось?

... В заробітку слава
Та на дорогу батіжок...
Батіг їм знадобилця й дома
Своїм гувлісам шкуру драть,
Щоб бунтовать зійшла оскома
І Турком Москаля лякати!

Поет певний сего, що Туркам втре цар Ми-
кола табаки і що Абдуль поставить могорич.
(Далі буде).

3 далекого Сходу.

Мирові переговори між Китаєм а иньшими
державами наближають ся до кінця. Заграничні
посли згодили ся на слідуєчі точки, які дожи-
дають лише затвердження правительств відпо-
відних держав, а мають становити основу до
заключення мира:

1. Китай має поставити пам'ятник убитому
послови Кетелерови на місці, де він згинув та ви-
слати одного князя з цїсарської родини до Ні-
меччини в цїлі оправдання китайського двора.
2. Китай має покарати смертю 11 обжа-
лованих висших урядників і князїв, котрих
імена вже звісні.
3. В провінціях, де зайшли кроваві події,
має застановити ся державні іспити на протязі
5 літ.
4. Всіх урядників, що не причинились до
згнетення ворожого руху для чужинців, має ся
відправити та належнито покарати.
5. Китай має заплавити відшкодоване.
6. Чунгліамен має ся знести, а справи єго
має ся поручити міністрови заграничної полі-
тики.
7. Має ся уможливити переговори з китає-
ским цїсарем.
8. Таку та иньші порти як також спрова-
джене оружя та иньших воєнних продуктів має
ся знести.
9. Для послів в Пекіні мають бути заве-
дені сталі сторожі, котрі могли-б забезпечити
корабельне полученє з Пекіном.
10. В цїлій державі на 2 роки має ся ви-
вісити прокламації, обіймаючі заборону руху Бо-
жсерів.

Сума відшкодованя обіймає також і вина-
городу для сих Китайців, які понесли шкоди
з сеї причини, що зіставали в службі у чужин-
ців; в ноті нема ніякої згадки про винагороду
для християн-Китайців. Взагалі в цїлій наведе-
ній ноті не находять ся слова: »місіонар і хри-
стіянин«.

Н о в и н к и.

— Календар. В четвер: гр.-кат. Акиндина;
рим.-кат. Леопольда. — В п'ятницю: гр.-кат.
Йосифа; рим.-кат. Едмунта.

— Перегони в брехні відбувають »Дѣло« і »Га-
лічанін« в дописях про посольські справозданя
п. Барвінського. Недавно тому »Дѣло« поучу-
вало »Галічаніна«, що у старинних Греків було
заборонено воювати затробним оружєм, а »Га-
лічанін« жалував ся недавно на »тонь и спо-
собь агітація«, що агітатори нарид »деморали-
зують клеветами« і »баламутять людей«. А
тимчасом обидві редакції приймають очевидно
одною рукою писані брехні про справозданє п.
Барвінського в Радехові. Після тих дописей
очвидно мусїв зробити п. Б-ий повне фія-
ско, лише горстка жидів і хруїв стояла за
ним, єго справозданє було лише поученєм о
конституції, а о посольській діяльності не було
мови, він заявив, що буде »диким послом«, пре-
зидія лише вносить єму вотум довіря, посол
стоїть завімилій і ледви не втік зо страху і т. д.
і т. д. in dulce infortium. Дописуватель »Дѣла«
назвав навіть, силуєчись на дотеп, цїле справо-
зданє »аматорским представлєнєм«. Отак кле-
ветою та брехнею воюють сконсолідовані знов

царя, почалась війна між Росією і Туреччиною, в яку
вмїшались против Росії Англія і Франція.
¹⁾ Рїка Сир-Дарія в Турані.

націонал-демократи і москвофіли, забувши на-
родну приповідку, що »брехнею сьвіт перейдещ,
та назад не вернеш ся!«

— Перші загальні збори »Народної Гостинниці«,
товариства зареєстрованого з обмеженою пору-
кою у Львові, відбули ся дня 2. с. м. в льокалі
ремісничого товариства »Зоря« о 2. годині по-
полудни. Збори відкрив п. Василь Нагірний про-
мовою, в якій зазначив, що статут не означає
мінімум числа членів на загальних зборах, отже
збори можуть відбутися в присутности такого
числа членів, яке явилось. Розповівши історію
перших починів заснованя товариства, відчитав
спис членів-основателїв, котрі перед нотарем
підписали статут, а опісля вибрали тіснійший ко-
мітет, зложений з пп. Губчака і Нагірного і о.
Темницького, що мав зайняти ся введенєм нового
товариства в житє. Комітет постарав ся о заре-
єстрованє товариства, опісля розвинув акцію
в цїлі придбаня членів, котрих вписалось доси
78. Пояснивши дальше широку цїль товариства,
закінчив п. Нагірний своє справозданє, предкла-
даючи на голову зборів о. Кирила Сїлецького з
Жужеля. — Справозданє прийняли збори до ві-
домости через аклямацію, а о. Сїлецький, обяв-
ивши провід, покликав на секретаря зборів п. Оси-
па Кузьмича. — На жаданє п. Григорія Грозика
п. Нагірний пояснив, що право голосованя мають
лише члени оснудателї, а з прочих членів лип-
ті, що зложили повний уділ. — О. Гузар підняє
брак львівських членів на зборах, в чім добачує
трудність для вибору Ради надзираючої, бо они
можуть не прийняти вибору, доконаного в їх не-
присутности. — На се замїтив п. Нагірний, що
сея обставина не стоїть виборови на перепоні,
бо Рада може доповнюватись на місце усту-
пивших. — До надзираючої Ради увійшли:
оо. Ол. Темницький і Йосиф Фоліс і пп. Іван
Дуткевич (купець), Вол. Бачинський, Мих. Ко-
провський, Василь Нагірний, Ів. Бачинський, Ону-
фрій Пацак і Василь Чума. По сїм о. Стефано-
вич запитав: чи комітет має які пляни що-до
закупи і веденя гостиниць. — П. Нагірний
пояснив обширно цїлий плян діяльності това-
риства на цїлий край, між иньшим і вихованє
цїлого покоління реставраторів, кельнерів і т. п.,
подібно як »Нар. Торговля« виховує купців.

Вкінці голова, пожелавши новому товари-
ству як найлучшого розвитку, закрав збори.

— Віче окружних лікарів відбуло ся у Львові
дня 10. с. м. Зібрало ся 44 лікарів. Предсїдате-
лем вибрано д-ра Вільгельма Наттера, окруж-
ного лікаря з Фриштака. З рамени намістниц-
тва брав участь в вічу протомедик др. Меруно-
вич і краєвий інспектор санїтарній др. Баржиц-
кий. З рамени красного виділу прибув радник
двору др. Стеїля-Савіцький та інспектор шпита-
лів Володислав Сломковський. По основнім обго-
вореню службового становища окружних лікарів
і справи забезпеченя їх будучности вибрано
комітет з 5 членів. Комітет має виготовити
ухвали, що стреміли би до зміня доповненя де-
яких точок службової інструкції; дальше, ко-
мітет має уложити петицію до краєвого виділу
і сойму о получшенє платні і забезпеченє на
старість. Вкінці виголосили реферати д-ри У-
стрицький, Засоцький і Бєднарський.

— Черевний тиф у Львові ширять ся з небу-
вувалою лютостю. Від 19. жовтня с. р. до 10.
падолиста донесено санїтарному урядови міско-
му про 105 слухаїв тифу. В шпитальних бара-
ках на Янівськїм лежать 26 осіб недужих на
тифу.

— Причинок до виборчого руху, який ведуть
соціалісти у Львові: В понеділок в полудне до
редакції »Monitor« впало пять людей і коли
не застала самого редактора, кулаками заявили
своє невдоволенє одному з присутних там сво-
яків п. Брайтера. Заким прибула поліція, не-
звісні напасники утікли.

— З львівської політехніки. 282 слухачів львів-
ської політехніки зложило в ректораті заяву, що
солідаризують ся з демонстрацією в часі інав-
гурації против ректора Нементовського. Всім тим
слухачам видано дисциплїнарне слїдство.

— Процес Гільзнера. На початку вчерашньої
розправи предсїдатель уділив нагани д-рови
Бакєї за обиду ческого виділу медичного, якої
др. Бакєа допустив ся, називаючи єго ореченє
»фантастичним письмом«. Предсїдатель не до-
чув був попереднього дня сего висказу оборонця
і дізнав ся про него зі стенографічного прото-
колу. — Опісля забрав голос оборонець обжа-
лованого, др. Авдрєнїчек. Він зазначив на всту-
пі, що був певний, що по рішеню касаційного
трибуналу і по ореченю медичного виділу за-
мовкнуть всі голоси, які підносили ся при пер-
шїм процесї що-до ритуального морду. На жаль,
оборона д-ра Бакєї доказала, що так не є.
Дальше зазначив оборонець, що Гільзнер, яко-
го описують як боязливого чоловіка, не стро-
міг би ся довершити сего кровавого діла. В по-
лових цїлях Гільзнер — по словам д-ра Авдрє-
нїчка — не міг допустити ся злочина. Що-до
ритуального морду, то — як заявив оборонець
— не потреба навіть збивати сїю байку. Опісля
обговорював др. Авдрєнїчек зізнаня сьвідків, а
вкінці просив присяглих судіїв, щоби увільнили

обжалованого від кари. — По нїм промовляли
ще прокуратор і оба приватні оборонці.

Нині слїдує ресімє предсїдателя, нарада
присяглих судіїв, почім наступить оголошенє
вироку.

— Електрична шутка. Вчєра о 5. годині попо-
лудни з незвісної причини перервала ся елек-
трична струя на всїх провідниках львівського
трамваю і вози на всїх шляхах станули в одній
хвили як вкопані. Особи, що їхали тоді трам-
ваем, були приневолені висїсти.

— Руске весїле в Америці так описує в аме-
риканській »Свободі« якийсь »сват« з Нового
Йорку: »Як приде женюх, а намовить сої дів-
чину, то на самий перед молодець дасть кек
пива або і два; хоц часами і нема на тївко, то
сої допозичить, а то мусить бити, бо такий
уклат. Молодиця з друшков іде по свих зна-
ємих і просить на спросини або руковуні. Це-
ремонїй при тїм не єсть, тільки пиво ся пивє на
на сдоровля молодой пари. Котрі заможнійші,
то роблять і весїля богатше. Як ся вибераютъ
до слюбу, то молодиця знов іде по знаємих
і кланять ся, просить благословенство. Котрі
богатші, то сої винаймають два керичи (то є
і красно, бо то єсть колтура американська),
а котрі худобнійші, то ідуть на стрїт кару, а
молодиця уберат ся аж пїт дзвінцєв. Як при-
дуть домів, то дашто пойдят і так забераютъ
ся до галї, де ся ма весїля отбивати. Пап староста
возме молоду пару і зробит марш по сали і так
ся зачинають танці«. — По мові наведеної дописи
треба догадувати ся, що »сват« є угорским Ру-
сином.

— Скарби на грушці. В Чельтенгем, в англій-
ским графстві Глouchестер померла сими днями
старенька дама іменем Джей Курзон, котра за-
ким ще попрачала ся з сим сьвітєм, зробила
своєйкам дуже милу несподіванку; она показала
їм, не — як то іноді буває — грушки на вербі,
але мільони па грушці. Панї Курзон жила сама
одна дуже скромненько в своїй хатї, котра від
старости також вже валїла ся, але сусїди гово-
рили, що то дуже богата панї і що она має за-
копані дєсь в городї грубі гроші, бо она чи то
підчас найбільшої спеки чи найбільшої студени
або бурї мусїла конче бути в городї і хїба лиш
на ніч заходила до хати. Кілька неділь тому на-
зад тяжко занедужала 80-літна старуха. Случай-
но так стало ся, що єї сестрінниця приїхала до
неї в гостину з своїм чоловіком. Панї Курзон,
що жила доси самїтно, дуже зрадїла сею го-
стиною, бо єї не сподївала ся, а чула ся дуже
ослабленою. Горячка щораз більше відбирала їй
силу, а коли день добїгав до кінця, она вже лиш
з трудом і ледви слышним голосом могла ще ви-
мовити: Шукайте в городї, в старій, душлавій
грушці... Коли сестрінниця і єї чоловік замкнули
її очі, пішов сей послїдний до города і став
шукати, а то, що знайшов, зробило єго найбо-
гатшим в цїлїм графстві. В душлі на грушці, так
високо, що до тої каси треба було лїзти по дра-
бинї, знайшли ся три спорї бляшанки цинової,
повні золота і банкнотів на загальну суму 50.000
фунтів штерлінгів або 1,200.000 корон.

— Дрібні вїсти. Станислав Шнір-Пєпловський,
польський історик і публіцист, секретар Товари-
ства польських дїєвників і Літератско-арти-
стичного Кола помер сеї ночі у Львові. — Цї-
сар затвердив вибір Адольфа бар. Бруницького,
поміщика з Любіня великого, на повітового
маршалка, а Едварда Кєпєцького, поміщика з Ро-
кїтного, на заступника пов. маршалка городєц-
кого повіта. — В Александрїї приключили ся
два случая чуми.

Т е л е г р а м и.

Будапєшт, 14. падолиста. Угорский соїм по-
довшїй подрїбній розправі, значною більшостию
голосів, прийняв заїнтартикулованє деклярації ар-
хикнязя Франца Фердинанда.

Будапєшт, 14. падолиста. Фінансова комі-
сія соїмова прийняла бюджет міністерства скар-
бу в подрїбній дискусїї.

Берлин, 14. падолиста. Німецький парламент
отворив нинї цїсар Вільгельм промовою, яку ви-
голосив в королївскім замку.

Вроцлав, 14. падолиста. »Breslauer Localan-
zeiger« доносить, що цїсар Вільгельм дізнав ся,
яких жостокостей допускають ся німецькі вояки
на Китайцях і обурений сим приказав зарядити
енєргїчне слїдство.

Берлин, 14. падолиста. Союзна Рада прийня-
ла додаткові кредити за 1900. рік на кошти ки-
тайської виправи.

Букарєшт, 14. падолиста. Вчєра почала ся
судова розправа проти 22 членів революційно-
македонського комітету. З них лише 9 явило
ся при розправі.

Льондон, 14. падолиста. З Тїєнтсїна доно-
сять, що Росіяне звели кроваву борбу з китає-
ским війском, по якій забрали арсенал в Янг-
сун. В борбі погибло 200 Китайців.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
весп.	особ.			весп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1-35	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту)	Борислава	
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		1:53	до Підволочиск (Київа)	Бродів дв. головний	
	6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.		2:08	" "	дв. Підзамче	
	7:45	з Янова		6:35	до Станиславова, Підвисокого, Потутор		
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	8:00	" " на дв. головний		2:55	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)	
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			9:15	до Янова	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятин дв. Підз.	
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			9:42	" " дв. гол.	
	11:45	з Ядослава і Любачова		2:55	9:55	до Чернівців, Станиславова	
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)			10:20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	12:55	з Янова			1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята	
2-20	3:14	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)			3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.	
2:35	5:40	" " " на дв. голов.			3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.	
	5:45	з Кракова			3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова	
1:45	5:55	з Чернівців, Іцкан		Ніч			
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова			6:10	до Станиславова	
					6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно	
Ніч					6:30	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)		12:40	6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			7:10	до Тернополя дворець головний	
	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.			7:33	" " дворець Підзамче	
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.			7:25	до Сокаля і Рави рускої	
8:40	9:45	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова			7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)	
2:31	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятин, Потутор			9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня	
12:20	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова		2:51	10:40	до Чернівців і Іцкан	
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			10:50	до Кракова, Відня, Варшави	
	10:30	" " " на дв. голов.			11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов. і дв. Підз.	
	12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.			4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора	
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче			4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.	
	3:35	" " на дворець головний					

ЗАПІЯ: Години чекать ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє пояснень в справах лінійних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручєне Всч. Духовенству і всім вірним Впрєосв. Митроп. і Цркєосв. Еп. Ординариатам всіх трех євархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські зваради, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з двем 31-го грудня 1899 вивосить:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	" "	
" спеціальна	1.684	" 80 "	
Фонд основний	72.000	" "	
" емеритальний	18.166	" 60 "	

Тарфи «Дністера» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а і коди ліквідують ся безпрєвєсно. До кінця 1899 року вивосили виплаченє шкєди 1,669.565 кор. 28 сот. Поліси «Дністера» приймає Банк краєвий і Каса ошадности у Львові, Колємєі, Самборі, Долині, Святині, Городєнці, Терєбовлє і Зєлєшиках при позичках гіпотєчних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котрє дає найкористніші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і кїти в рускєм язичі. Зголошенє о уділенє агєнций в окрєстностях, де нема близько агєнтів «Дністера», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агєнтам по конєць 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Інформації і посередництво до заключєнєя ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВНИХ в найкористніших комбінаціях.

Позички и виміни для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2% і 1% додатку на кошта адм.

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“

стєваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
— (дім «Просьвіти»). —

уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручитєлів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першєм місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посїдаючі реалїностей, мусять крім поруки двох ручитєлів предложити єще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третєх осіб по 4%.

— Удїл членський вивосить 50 кор., вписовє 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агєнти Товариства взаїмних обезпечєнь «Дністеръ».

Артистичнє заведєнє ритєвичє малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарєнь

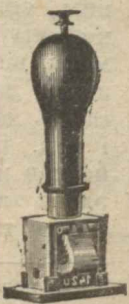
Гєнрик Шапіра

Львів, ул. Копєрника ч. 3 (побіч антики Вл. Микєляша).

Виконує дуже красно всїлякі работи, а іменно: печатки кавчукові і металєві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклї, дереві, блясї та полотні. Всїлякі лякерования, позолочуваня хрєстів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металїв, таблиці пагробні і назви улиць, числа на домц.

ґравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, моноґрами, герби і ґузики до упряжи та ліберїї. Марки печатковї, бляшки шпунт. для броварїв. Нумєратори і стємплї на датум. Обяги до пльомб, шаблєони. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цїнники даром і франко.

Всілякі
КУПОНИ
вильєсовані
цінні папєрі
виплачує без погрудчєнєя провізії або копїтєв

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотєчного.